

«М. ДУЛАТОВА ат.
ҚОСТАНАЙ
ИНЖЕНЕРЛІК-
ЭКОНОМИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ»
жеке мекемесі

Частное учреждение
«КОСТАНАЙСКИЙ
ИНЖЕНЕРНО-
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. М. ДУЛАТОВА»

ҚИНЭУ
BILIM BOSTANDYK ORKENDEU

М. ДУЛАТОВА атындағы
ҚОСТАНАЙ ИНЖЕНЕРЛІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ТҮЛЕК МОДЕЛІ

6B07213 «Өндiу өндiрiстерiнiң технологиясы» (салалар бойынша) бiлiм беру
бағдарламасы бойынша техника және технологиялар бакалавры

Қостанай, 2023

6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» (салалар бойынша) түлегінің моделі М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университетінің білім беру бағдарламасы, миссиясы және білім беру сапасын қамтамасыз ету саясаты негізінде әзірленді. Дайындық кезінде Қазақстан Республикасының Жоғары білім саласындағы негізгі нормативтік құжаттары пайдаланылды.

Университеттің Ғылыми Кеңесінің 2023 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізу туралы шешімімен ұсынылды, 2023 жылғы 27 наурыздағы оқу - әдістемелік кеңестің отырысында қаралды және талқыланды. №6 хаттама.

Өзірлеушілер: Мухамбетова Берен Кабыловна, аға оқытушы

Есева Гайния Калимжановна, профессор

Қабдолла Даулет Рашидович, оқытушы

Ермухамбетова Гульжанат Ураловна,

«Baltic Control Kazakhstan» ЖШС аймақтық директоры

Огей Алина Андреевна, 3 курс студенті

СОДЕРЖАНИЕ

Кіріспе	4
1. 6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» білім беру бағдарламасы түлегінің моделін қалыптастыру кезіндегі құрамдас бөліктер.....	5
1.1. 6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» білім беру бағдарламасының мақсаты	5
1.2. Жалпы және кәсіби құзыреттер	6
1.3. Оқыту нәтижелері	7
2. Біліктілік сипаттамасы	8
2.1. Кәсіби қызмет саласы	8
2.2. Кәсіби қызмет объектілері	8
2.3. Кәсіби қызмет субъектілері.....	8
2.4. Кәсіби қызмет түрлері	8
3. Қорытынды.....	9

Кіріспе

Түлектің құзыреттілік моделі Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес келеді.

«Өңдеу өндірістерінің технологиясы (салалар бойынша)» білім беру бағдарламасының айрықша ерекшеліктері:

- тәжірибеге бағытталған оқыту (шеберлік сабақтар, практиктерді шақырумен қонақтық және бинарлық лекциялар, жергілікті коммерциялық құрылымдарда өткізілетін сабақтар);

- кәсіби құзыреттіліктермен қатар кәсіпкерлік білім, білік және дағдыларды алу осы білім беру бағдарламасының бірегейлігі болып табылады, бұл түлекке оларды өзінің кәсіби қызметінде немесе шағын және орта бизнестің жаңа субъектісін құру кезінде қолдануға мүмкіндік береді;

- оқытудың интерактивті әдістерін қолдану (интерактивті дәрістер, кейс-стади, рөлдік және іскерлік ойындар, презентациялар, бизнес-жобалар);

Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының бірегейлігі «Өңдеу өндірістерінің технологиясы (салалар бойынша)» элективті пәндер каталогын (КЭД) қалыптастырудан тұрады. Элективті пәндер каталогы мазмұнына жұмыс берушілер өкілдерінің ұсыныстары және ғылымның қазіргі даму деңгейі әсер етеді. Кәсіби қызмет саласында құзыреттілікке қол жеткізуге мынадай пәндер ықпал етеді: «Өңдеу өндірістерінің технологиялық машиналары мен жабдықтары», «Өңдеу өндірістерінің ғылыми зерттеулер негіздері» және т.б. Кәсіби құзыреттер

жұмыс берушілердің ұсынымдары бойынша оқу жоспарларына енгізілетін пәндер шеңберінде және еңбек нарығының ықпалын ескере отырып қалыптастырылады. Мысал ретінде келесі пәндерді келтіруге болады: «Астық және оның өнімдерінің тауартануы», «Өсімдік шаруашылығы өнімдерін өңдеу және сақтау», «Астықты қабылдау және сақтаудағы қауіпсіздік, бақылау және сынау», «Өңдеу өндірісінің арнайы технологиясы», т.б. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу комитеті, жұмыс берушілер, профессорлық оқытушылар құрамы және білім алушылардың бірлескен күш-жігерімен білім беру бағдарламасын іске асыру сапасын қамтамасыз ету, бағалау және арттыру жүйесі құрылады.

Білім беру бағдарламасының бірегейлігі Дублин дескрипторлары негізінде қалыптасқан оқыту негіжелерімен анықталады. Білім беру бағдарламасы өңірдің салалық бағытына байланысты құзыреттерді қалыптастыру арқылы өңірдің де, тұтастай алғанда елдің де қайта өңдеу және тағам өнеркәсібі саласында кең бейінді маман даярлауға бағытталған.

6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» білім беру бағдарламасы бойынша бітіруші-бақалар моделінің нормативтік - құқықтық базасы мынадай құжаттарға негізделеді:

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» заңы.

2. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 маусымдағы № 234 бұйрығы.

3. «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы.

4. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы.

5. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі Нұсқаулық. ҚР ҰӘМ жоғары білім беруді дамыту ұлттық орталығы директорының 04.05.2023 жылғы №601 н/к бұйрығына 1-қосымша

6. «Дәнді дақылдар өндірісі» кәсіби стандарты, «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма төрағасының орынбасарының 2019.12.26 № 263 бұйрығына №19 қосымша; «Нан-тоқаш және ұн кондитерлік өнімдерін өндіру» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Басқарма төрағасының орынбасарының 2018.08.24 бұйрығына № 2 қосымша №289

7. Қазақстан Республикасындағы жаңа кәсіптер мен құзыреттер атласы.

1. 6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» білім беру бағдарламасы түлегінің моделін қалыптастыру кезіндегі құрамдас бөліктер

1.1. 6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» білім беру бағдарламасының мақсаты

Астықты қайта өңдеу саласында мамандарды даярлау. Кең іргелі білімі бар, бастамашылық, еңбек нарығының және технологиялардың өзгермелі талаптарына бейімделген, командала жұмыс істей алатын, қайта өңдеу өндірісінің технологиясы саласында қажетті білімі бар жаңа формациядағы маманды даярлау.

1.2. Жалпы және кәсіби құзыреттер

6B072 даярлау бағыты бойынша «академиялық бақалар» біліктілігі бар өндірістік және өңдеу салаларының түлегі пәнді немесе курсты аяқтау және талаптарды көрсететін құзыреттерге ие болуы керек.

6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» білім беру бағдарламасының жалпы (ЖК) және кәсіби (КК) құзыреттерінің тізбесі:

Жалпы құзыреттер

ЖК1- ғылыми дүниетаным мен азаматтық ұстанымды қалыптастыратын қазіргі заманғы тарихтың негізгі оқиғалары, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы тарихи білімді жүйелеу;

ЖК2- студенттердің әлеуметтанулық, саясаттанулық, мәдениеттанулық және психологиялық ақпарат алудың негізгі көздері мен әдістерін игеруі;

ЖК3- жеке тұлғаның мәдениетаралық қарым-қатынас қабілеті ретінде мәдениетаралық құзыреттілікті қалыптастыру;

ЖК4- кәсіпкерлік қызметті ұйымдастырудың білімін іскерлігі мен дағдыларын қалыптастыру;

ЖК5- кәсіби қызметке дайындалу үшін денсаулықты сақтауды, нығайтуды қамтамасыз ететін дене шынықтыру құралдары мен әдістерін мақсатты пайдалану қабілетін қалыптастыру;

ЖК6- болашақ кәсіби қызметтің көкжиегін кеңейтетін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

Кәсіби құзыреттер:

КК1- Болашақ мамандығыңыздың мәні мен әлеуметтік маңыздылығын түсіну;

КК2- Технологиялық процестің дәйектілігін сақтау, тапсырмаларды орындаудың ең ұтымды әдістері мен құралдарын таңдау;

КК3- Қайта өңдеу өндірістерінің технологиясы бойынша жұмыстарды жоспарлау;

КК4- Астықты, астық өнімдерін сақтауды ғылыми ұйымдастыру әдістерін және технологиялық процестерді басқару әдістерін меңгеруде білім, білік және дағдыларды игеру;

КК5- Қазіргі тамақ өнеркәсібінде қолданылатын негізгі ұғымдарды, анықтамаларды, терминдерді, химиялық технологияларды білу;

КК6- Шикізат пен дайын өнім қауіпсіздігінің сапасын бағалауды, азық-түлік өнімдерінің технохимиялық бақылауын талдауды жүргізу;

КК7- Қайта өңдеу өндірістерінің кәсіпорындарында өнім өндіру үшін пайдаланылатын негізгі және қосымша шикізаттың сапасына қойылатын талаптарды бақылау, азық-түлік өнімдерін зерттеу мен өңдеудің заманауи әдістерін білу;

КК8- Элеваторлық, ұн тарту, жарма және құрама жем өндірісінің технологиялық процестерін қолдану, шикізат пен қосалқы материалдардың шығыстарын бақылау мен есепке алууды жүзеге асыру, технологиялық процестерді реттеу;

КК9- Алкогольді және алкогольсіз сусындарды өндіру технологиясын білу, сусындар өндірісіне шикізат шығынын есептеу және шикізат пен дайын өнімнің сапасын бағалау әдістерін меңгеру;

КК10- Жұмыстарды орындау тәртібін, жабдықтарды орналастыру жоспарларын, техникалық жарактандыруды және жұмыс орындарын ұйымдастыруды әзірлей білу, өндірістік қуаттар мен жабдықтардың

жүктемесін есептей білу, бәсекеге қабілетті азық-түлік өндірісін дамыту үшін сала кәсіпорындарының жобалау нормаларын әзірлеуге қатысу;

КК11- Кәсіпкерлік қызметті ұйымдастырудың білімін іскерлігі мен дағдыларын қалыптастыру;

КК12- Студенттердің сандық ақпаратты өңдеуді Автоматтандырудың негізгі әдістерін игеруі, оны графикалық түрде ұсыну, Интернет арқылы кәсіби қызмет нәтижелерін ілгерілету кезінде қолдану;

КК13- Кәсіби бағдарланған материалды зерттеу, оны берілген кәсіби жағдайларда қолдану және болашақ кәсіби қызметте ағылшын тілін практикалық қолдану үшін жеткілікті құзыреттілікті қалыптастыру. Студенттердің кәсіби шет тілінде сөйлеуінің барлық түрлерінің дағдыларын жетілдіру және оны берілген коммуникативті жағдайларда қолдану.

1.3.Результаты обучения

ON 1. Технологиялық процесті ұйымдастыру және жүргізу, қайта өңдеу өндірістері кәсіпорындарында технологиялық схемаларды әзірлеу және жобалау саласында, стандарттар талаптарына жауап беретін жоғары сапалы, бәсекеге қабілетті өнім шығаруды қамтамасыз етуде білімі мен түсінігін көрсетеді.

ON 2. Азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің қауіпсіздік сапасына қойылатын негізгі талаптарды сақтай отырып, ықтимал авариялық, стихиялық және экологиялық зардаптардан қорғаудың негізгі әдістерінде білімді қолданады.

ON 3. Тамақ және қайта өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында технологиялық процесті ұйымдастырады және басқару шешімдерін қабылдайды.

ON 4. Ол заманауи технологияларды қолдану дағдыларына ие, қауіпсіздік талаптарына сәйкес ақпараттық қызметтерді кәсіби қызмет саласында қолданады.

ON 5. Нормативтік талаптарға сәйкестігі үшін өнімдер мен қызметтердің сапасына бақылау жүргізеді.

ON 6. Тамақ және қайта өңдеу өнеркәсібі өнімдеріндегі ақаулардың себептеріне талдау жүргізеді және олардың алдын алу шараларын әзірлейді.

ON 7. Азық-түлік және қайта өңдеу өндірістерінің технологиялық процестерін жақсарту жөніндегі шараларды әзірлейді.

ON 8. Азық-түлік өндірісі мен өңдеу өнеркәсібінің тиімділігін арттыру үшін ғылыми білімдерін қолданады.

ON 9. Кәсіби және әлеуметтік қызметте ұйымдастырушылық-басқарушылық, тілдік дағдыларды пайдаланады, салалардың жай-күйін және ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының қызметін талдайды, заңнамалық актілерді сақтай отырып, бизнес-жоспар жасайды.

2. Біліктілік сипаттамасы

2.1. Кәсіби қызмет саласы

Түлек өзінің кәсіби қызметін келесі салаларда жүзеге асыра алады:

- қайта өңдеу өнеркәсібінің барлық салалары, технологиялық процестерді әзірлеуді және қайта өңдеу өндірістерінің өнімдерін өндірістік алуды қамтамасыз ету;
- жобалау-конструкторлық және ғылыми-зерттеу ұйымдары;
- меншіктің өртүрлі нысандарындағы фирмалар.

2.2. Кәсіби қызмет объектілері

Түлектің кәсіби қызметінің объектілері:

- элеваторлар, дүрмен зауыттары;
- дөңді дақыл зауыттары;
- құрама жем зауыттары.
- ұн тартатын зауыттар
- нан зауыттары
- макарон және кондитерлік фабрикалар
- қант және крахмал зауыттары.

2.3. Кәсіби қызметтің субъектілері

- дөңді және жарма дақылдарының дөңдері;
- ұн, жарма;
- астықты, мельзаводтарды, жармаларды, құрама жем зауыттарын дайындау және сақтау жөніндегі технологиялық жабдық.
- нан, нан-тоқаш, макарон және кондитерлік өнімдер,
- қант, крахмал, меласса, крахмал сироптары, модификацияланған крахмалдар, декстриндер,
- жүзім, құлмақ, уыт, сыра, шарап, коньяк.

2.4. Кәсіби қызметтің түрлері

- еңбек ұжымдарының жұмысын ұйымдастыру, басқарушылық шешімдер қабылдау, кәсіпорындардың техникалық-экономикалық көрсеткіштерін және маркетингтік қызметті талдау;
- технологиялық тәртіптің сақталуын бақылау: технологиялық операцияларды жетілдіру және жаңа өнімдер жасауда ресурс үнемдеуші технологиялық процестерді игеру жөніндегі жұмысқа қатысу; экология, еңбекті қорғау, өрт-жарылыс қауіпсіздігі және өндірістік санитария талаптарын ескере отырып, кәсіпорындардың техникалық жарактандырылуы мен өндірістік қызметін талдау;
- қайта өңдеу өндірістерінің тиісті салаларындағы шикізаттың, дайын өнімнің сапасын жақсарту бойынша эксперименттік зерттеу;
- білім беру саласындағы жұмыс;
- ұн, жарма өндірудің, дөңді және жарма дақылдарының дөңдерін өңдеудің технологиялық процестерін жүргізуді ұйымдастыру;
- астық өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарының технологиялық схемаларын әзірлеу және жобалау; жұмыс істеп тұрған кәсіпорындарды реконструкциялау;
- ғылыми-техникалық ақпаратты, астық өңдеу өнеркәсібі салаларындағы отандық және шетелдік тәжірибені зерделеу және талдау.

Қорытынды

6B07213 «Өңдеу өндірістерінің технологиясы» мамандығының білім беру бағдарламасы ұлттық біліктілік шеңберіне және кәсіби стандарттарға сәйкес әзірленді, Дублин дескрипторларымен және Еуропалық біліктілік шеңберімен келісілді. Кадрларды даярлау қайта өңдеу өндірістері мен тамақ өнеркәсібі салалары үшін жүргізіледі. 6B07213 Өңдеу өндірістерінің технологиясы мамандығы бойынша білім беру бағдарламасын іске асыру, бакалаврдың біліктілік шеңберіне сәйкес келетін және еңбек нарығының қажеттіліктерін қанағаттандыратын болашақ түлектердің кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруға бағытталған. Білім беру бағдарламасының мазмұны жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартымен, мамандықтың үлгілік оқу жоспарымен, үлгілік оқу бағдарламаларымен, жұмыс берушілердің, мүдделі тұлғалар мен білім алушылардың пікірлері мен ұсыныстарымен айқындалады.

Білім беру бағдарламасы жұмыс берушілермен бірлесіп, оларды элективті пәндер бөлігінде оқу жоспарларын сараптауға тарта отырып қалыптастырылады. Мамандығы бойынша білім беру бағдарламасын жобалауға және іске асыруға қызметі осы саладағы жұмыс берушілердің көпшілігіне тән мүдделер мен көзқарастарды білдіретін "Baltic Control" ЖШС, "Альянс Ком" ЖШС, "Баян-Сұлу" АҚ сияқты білім беру бағдарламаларының ерекшелігімен тікелей байланысты жұмыс беруші ұйымдардың өкілдері қатысады. Жұмыс берушілердің ПОҚ-мен бірлесіп білім беру бағдарламаларын іске асыруға қатысуы өндірістік практикаларды жүргізу арқылы жанама түрде жүзеге асырылады. Білім беру бағдарламасы бойынша оқитын студенттер осы кәсіпорындарда зертханалық және практикалық сабақтар өткізеді.

Түлек кең іргелі білімі бар, бастамашыл, еңбек нарығы мен технологиялардың өзгермелі талаптарына бейімделген, командада жұмыс істей алатын, қайта өңдеу және тамақ өнеркәсібі саласында қажетті білімі бар бакалавр болып табылады.